

Maliyet-Yarar

Umut AI

umutal@hacettepe.edu.tr

Maliyet

- ❑ Bir firma tarafından çıktısını üretirken maruz kaldığı ödeme ya da herhangi bir ürün ya da hizmeti üretmek için ihtiyaç duyulan girdilerin değeri (Parasız 1999)
- ❑ Üretimde bir mal elde edilinceye değin harcanan değerlerin toplamı (TDK 2013a)

Yarar

- ❑ Bir ürün ya da hizmetin insan ihtiyaçlarını karşılama özelliği; herhangi bir ürün ya da hizmetin belirli miktarının tüketiminden alınan zevk, sağlanan tatmin (Seyidođlu 2002)
- ❑ Bir işten elde edilen iyi sonuç, fayda, avantaj (TDK 2013b)

Maliyet-Yarar Matrisi

I
Low Benefit,
High Cost

II
High Benefit,
High Cost

DISCUSS

III
Low Benefit,
Low Cost

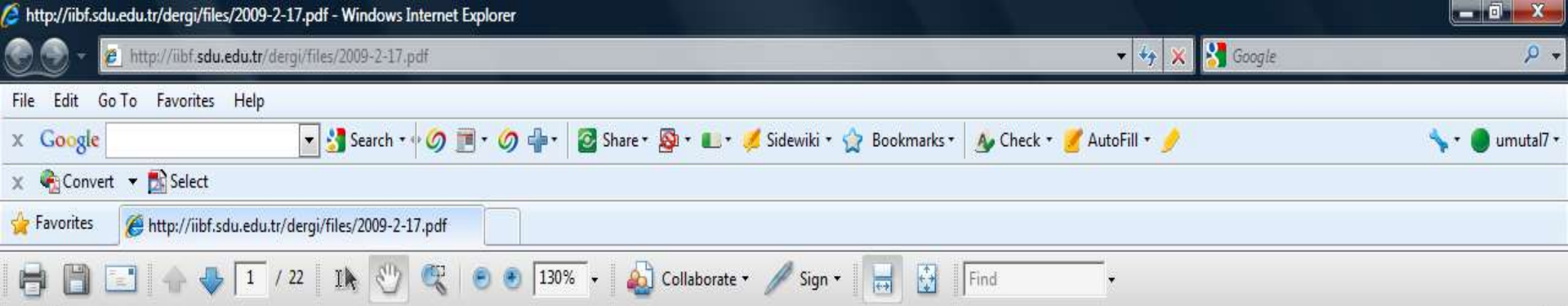
IV
High Benefit,
Low Cost

Maliyet Faktörleri

- ❑ Üretim maliyetleri
  - ❑ Malzeme
  - ❑ İşçilik-personel
  - ❑ Depolama
  - ❑ ...
- ❑ Üretim dışı maliyetler
  - ❑ Pazarlama-tanıtım
  - ❑ Finans sistemi kaynaklı maliyet
  - ❑ Organizasyon-yönetim
  - ❑ ...

Maliyet-Yarar Analizi Çalışmaları

Süleyman Demirel Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler
Fakültesi Dergisi
Y.2009, C.14, S.2 s.311-332.

Suleyman Demirel University
The Journal of Faculty of Economics
and Administrative Sciences
Y.2009, Vol.14, No.2 pp.311-332.

SAĞLIK HİZMETLERİNDE ÖNCELİKLERİN BELİRLENMESİNDE EKONOMİK DEĞERLENDİRME YÖNTEMİ OLARAK MALİYET-ETKİLİLİK ANALİZİ

COST-EFFECTIVENESS ANALYSIS AS AN ECONOMIC EVALUATION METHOD FOR PRIORITY SETTING IN HEALTH SERVICES

Yrd.Doç.Dr.Zafer ÇALIŞKAN¹

ÖZET

Sağlık hizmetlerine olan ihtiyacın artması ve bu alana ayrılan kaynakların sınırlı olması nedeniyle, hangi sağlık programlarına ya da teknolojilerine öncelik verileceği önemli hale gelmiştir. Bu yüzden önceliklerin belirlenmesinde ekonomik değerlendirme yöntemleri karar vericilere önemli bilgiler sunduğu ve belirsizliği önemli ölçüde azalttığı için yaygın olarak kullanılmaya başlanmıştır. Literatürde birden çok yöntem bulunmaktadır. Bu yöntemlerden maliyet-etkililik analizi bir sağlık

http://uvt.ulakbim.gov.tr/uvt/index.php?cwid=9&vtadi=TPRJ%2CTTAR%2CTTIP%2CTMUH%2CTSOS%2CTHUK&c=google&ano=95275_3216eb40579c

File Edit Go To Favorites Help

Google Search Share Sidewiki Bookmarks Check AutoFill

Convert Select

Favorites http://uvt.ulakbim.gov.tr/uvt/index.php?cwid=9...

1 / 32 100% Collaborate Sign Find

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 9(1)

TÜRKİYE'DE EĞİTİMİN KALKINMA ÜZERİNDEKİ ROLÜ VE EĞİTİM YATIRIMLARININ GERİ DÖNÜŞ ORANI¹

Umut TAŞ
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Füsun YENİLMEZ
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Özet

Bu çalışmada, Türkiye'de kalkınmaya yönelik eğitim plan ve politikaları doğrultusunda yapılan uygulamaların neler olduğu incelenmiş ve bu uygulamaların verimlilikleri, eğitim yatırımlarına geri dönüş oranları

http://vetdergi.kafkas.edu.tr/extdocs/2010_5/771_775.pdf

File Edit Go To Favorites Help

Google Search Share Sidewiki Bookmarks Check AutoFill

Convert Select

Favorites http://vetdergi.kafkas.edu.tr/extdocs/2010_5/771...

1 / 5 100% Collaborate Sign Find

Kafkas Univ Vet Fak Derg
16 (5): 771-775, 2010

RESEARCH ARTICLE

Tuj Kuzularında Farklı Konsanre Yemlerle Yapılan Besinin Maliyet-Fayda Analizi

Dilek AKSU ELMALI * Pınar DEMİR ** İsmail KAYA ***

* Mustafa Kemal Üniversitesi Veteriner Fakültesi, Hayvan Besleme ve Beslenme Hastalıkları Anabilim Dalı, TR-31040 Hatay - TÜRKİYE

** Kafkas Üniversitesi Veteriner Fakültesi, Hayvancılık İşletme Ekonomisi Anabilim Dalı, TR-36100 Kars - TÜRKİYE

*** Kafkas Üniversitesi Veteriner Fakültesi, Hayvan Besleme ve Beslenme Hastalıkları Anabilim Dalı, TR-36100 Kars - TÜRKİYE

Makale Kodu (Article Code): KVFD-2010-1250

Özet

Bu çalışmada, farklı protein kaynağı içeren konsanre yemlerin 30, 60 ve 90 günlük besi sürelerinde tuj kuzularının canlı ağırlık artışı, yem tüketimi ve yemden yararlanma oranı üzerine etkisi incelenerek, maliyet-fayda analizi yapıldı. Denemede materyal olarak 3-3.5 aylık yaşta sütten kesilmiş 24 baş Tuj ırkı erkek kuzu kullanıldı. Rasgele seçilen, 6 baş kuzu içeren 4 ayrı deneme grubu oluşturuldu ve gruplara aynı enerji-protein düzeyinde farklı protein kaynakları içeren konsanre yem karmaları hazırlandı. Kaba yem olarak çayır kuru otu kullanıldı. Alıştırma döneminin ardından, 30, 60 ve 90 günlük dönemler sonunda kuzuların yem tüketimi, canlı ağırlık artışları ve yemden yararlanma oranları belirlendi. 0-30 günlük dönemde toplam yem tüketimi (kg), canlı ağırlık artışı (kg) ve yemden

COST-BENEFIT ANALYSIS FOR VARIOUS
REHABILITATION STRATEGIES

A THESIS SUBMITTED TO
THE GRADUATE SCHOOL OF NATURAL AND APPLIED SCIENCES
OF
MIDDLE EAST TECHNICAL UNIVERSITY

BY

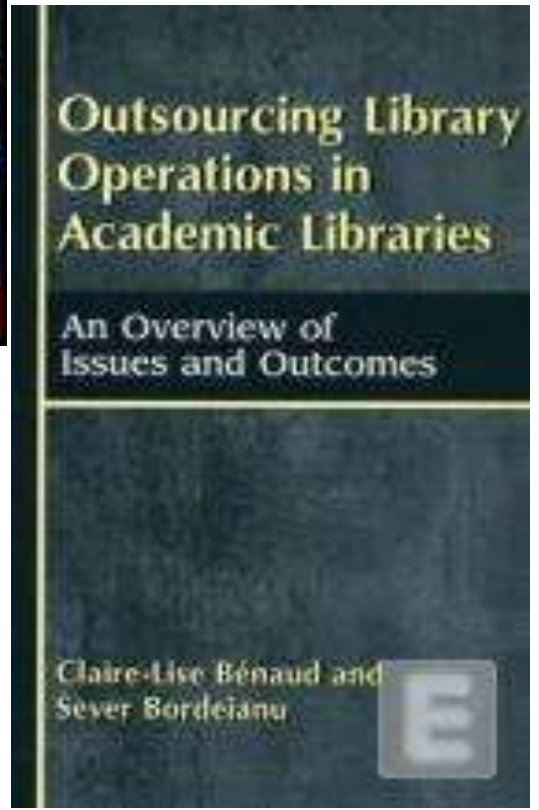
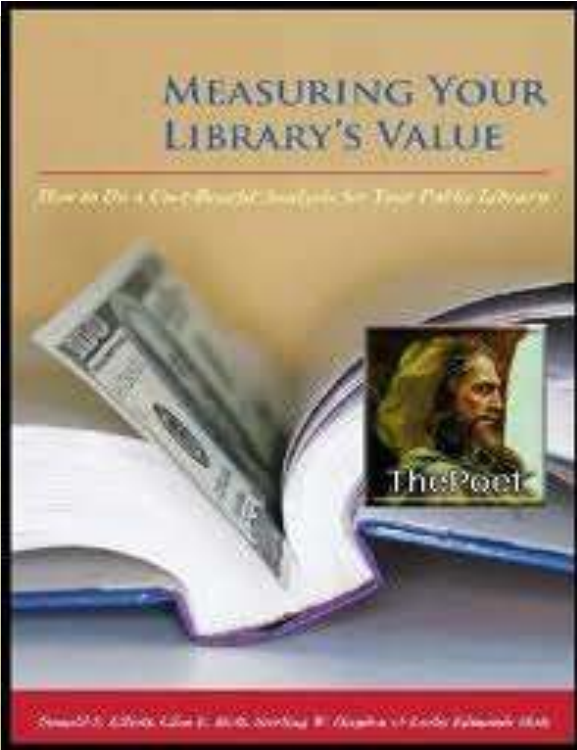
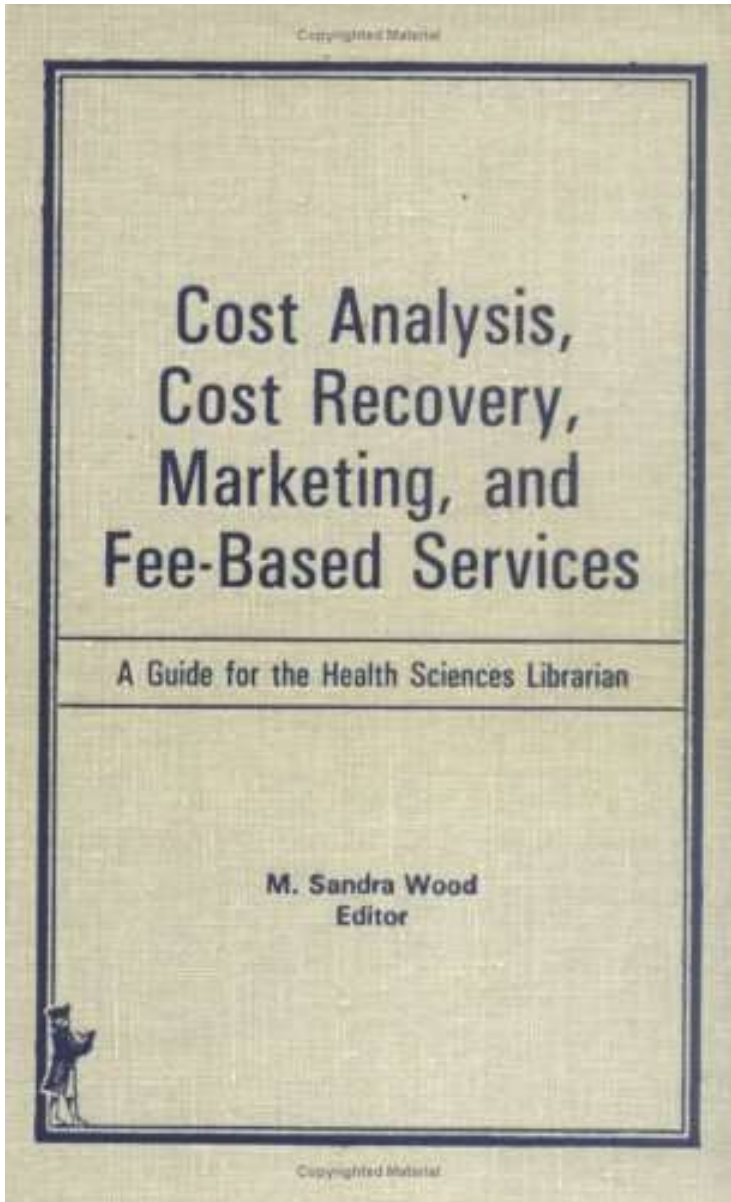
SERKAN ÇETİNELİ

IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR
THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE
IN
CIVIL ENGINEERING

JANUARY 2005

Bilgi Yönetiminde Maliyet-Yararar

Periodical Ownership Versus Fulltext Online Access: A Cost-Benefit Analysis

by A. Craig Hawbaker and Cynthia K. Wagner

This article compares the costs and benefits of periodical ownership against online access of a fulltext periodicals database in one academic library. A fulltext database allows the library to offer more than twice as many journals as it does currently for a 15% increase in expenditures.

Periodical prices continue to rise at a rate that surpasses inflation. Escalating periodical prices, fueled by higher paper prices and other publishing costs, force libraries to cancel subscriptions. This may, in turn, force publishers to increase prices even more. The resulting vicious cycle, combined with decreasing or stagnant library budgets, erodes the number of periodicals offered to library users. While interlibrary loan (ILL) and commercial document delivery offer time-tested, viable alternatives, most librarians and end-users agree that there is no substitute for owning the physical periodical.

Periodical ownership normally implies

to pay the libraries' charge for CARL UnCover commercial document delivery.

“Electronic or online access through digitization of the journals, however, makes it possible to purchase or lease fulltext periodical databases and to offer end-users simultaneous entry to hundreds of journals at a set price.”

Cost-Benefit Analysis of Electronic Information: A Case Study

Gary W. White and Gregory A. Crawford

Library services and products have associated costs, including direct monetary costs and indirect costs such as time. The decision to acquire or provide a particular product or service should involve an examination of its costs and benefits to library customers. One technique for analyzing cost-effectiveness is to perform a cost-benefit analysis (CBA). CBA involves analyzing the benefits, or potential benefits, of offering a product or service and comparing them to the costs of offering that product or service. This article describes a study in which CBA was used to examine the cost-effectiveness of an electronic database. Librarians can use the results of CBA studies to justify budgets and acquisitions and to provide insight into the true costs of providing library services.

ibraries make tremendous investments in the products and services they offer, especially in collections and electronic resources. Over the past decade, there has been a substantial increase in the reliance on electronic resources, including online

What Is a Cost-Benefit Analysis?

Cost-benefit analysis (CBA) has been used for years in business and industry as a way to measure productivity. Thus, most descriptions of CBA have this focus. One such definition is that CBA is the "methodology in which all potential gains and

---

Consortium Purchases: Case Study for a Cost-Benefit Analysis

by Marisa Scigliano

Although consortial purchases of electronic resources by academic libraries are prevalent, there are few cost-benefit analysis studies of such transactions. This case study fulfills this shortage, in part, through a cost-benefit analysis for an electronic product acquired by an academic library consortium, finding significant savings in patron time.

Academic libraries enjoy a venerable history of collecting, organizing, and preserving materials for current and future patrons. For many centuries they were able to fulfill these functions independently. However, as literature and patron demands grew, libraries sought efficiencies through cooperation.¹ The creation of union catalogs and copy cataloging were among the first cooperative ventures in libraries, followed by services such as interlibrary loans and joint storage. The relatively recent establishment of academic library consortia focusing on the identification, acquisition, and management of electronic resources reflects the continuing evolution of cooper-

province-wide licensing of electronic resources. This body became known as OCUL Information Resources (OCUL-IR), a sub-group nominated by OCUL directors with representatives from each of the 19 libraries. The primary assignment for OCUL-IR was to evaluate proposals for electronic resources of interest to members of the consortium.

Among the *raison d'être* for groups such as OCUL-IR is the desire "to pool financial resources to leverage greater economic control."⁴ As a consequence, consortia have been facetiously described as "buying clubs" when, in fact, their existence signals a sea change in library and information science. In the past, signifi-

http://yunus.hacettepe.edu.tr/~tonta/yayinlar/tkmaliyet85-1.pdf - Windows Internet Explorer

http://yunus.hacettepe.edu.tr/~tonta/yayinlar/tkmaliyet85-1.pdf

File Edit Go To Favorites Help

Google Search Share Sidewiki Bookmarks Check AutoFill umutal7

Convert Select

Favorites http://yunus.hacettepe.edu.tr/~tonta/yayinlar/tk...

1 / 9 125% Collaborate Sign Find

MALİYET ANALİZİ

Hacettepe Üniversitesi Tıp Merkezi Kütüphanesinde 1981/1982 Mali Yılında Ödünç Verilen Bir Yayının Ödünç Verme Maliyeti

Yaşar A. TONTA (*)

Ö Z E T

Hacettepe Üniversitesi Tıp Merkezi Kütüphanesinde 1981/1982 mali yılında ödünç verilen bir yayının (kitap veya süreli yayın) ödünç verme birim maliyeti yaklaşık 27 lira olarak bulunmuştur. Birim maliyet, bir yayının ödünç verilmesi için harcanan personel, araç-gereç, kırtasiye giderleri ve genel giderler ayrı ayrı hesaplanarak ortaya çıkarılmıştır. Yakıt, aydınlanma, su, telefon ve sigorta giderleri birim maliyete dahil edilememiştir. (9 ref.)

Anahtar Sözcükler: kütüphane

A B S T R A C T

The unit cost of a publication (book or periodical), which was circulated at the Hacettepe University Medical Center Library in 1981/1982 fiscal year, has been found approximately 27 TL (Turkish Liras). First of all personnel, equipment, supply and general (depreciation and maintenance of library building) costs have been calculated separately, and then, the total cost has been obtained by summing these costs. The unit cost has been found by dividing annual total cost

BELGE SAĞLAMANNIN MALİYET ANALİZİ: ULAKBİM ÖRNEĞİ

YURDAGÜL ÜNAL

Yüksek Lisans Tezi

Ankara, 2002

ELEKTRONİK VERİ TABANLARINDA MALİYET-FAYDA
ANALİZİ: BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ KÜTÜPHANESİ
UYGULAMASI

Yusuf Yalçın

Yüksek Lisans Tezi

Ankara, 2006

**ELEKTRONİK BİLGİ KAYNAKLARINDA MALİYET-YARAR
ANALİZİ: ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ KÜTÜPHANESİ
ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME**

Hacer BATI

Yüksek Lisans Tezi

Tablo 2.1 Elektronik Bilgi Kaynaklarının Maliyet ve Yarar Bileşenleri Açısından Etkileri

Değerlendirme Ölçütleri	Maliyet	Yarar
Abonelik ücreti		Azalma
Kütüphane Hizmetleri		
Lisans Hizmetleri	Artış	
Kullanıcı Hizmetleri	Artış	
Cilt raf ve etiket hizmetleri		Azalma
Alt yapı		
Yer		Azalma
Donanım ve Teknoloji	Artış	
Koleksiyon		
Niceliksel		Artış
Niteliksel		Artış
Hız		Artış
Erişilebilirlik		Artış
Fonksiyon		Artış
Kullanım		
Kullanım sayısı		Artış
Kullanım süresi		Azalma
Kullanıcı uğraşısı		Azalma

Kaynak: King ve diğerlerinden (2003, s.398) uyarlanmıştır.

Kaynaklar

- ❑ Batı, H. (2006). *Elektronik bilgi kaynaklarında maliyet-yarar analizi: Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kütüphanesi üzerine bir değerlendirme*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- ❑ Parasız, İ. (1999). *Modern ansiklopedik ekonomi sözlüğü*. Bursa: Ezgi.
- ❑ Seyidođlu, H. (2002). *Ekonomik terimler: Ansiklopedik sözlük*. İstanbul: Güzem Can Yayınları.
- ❑ TDK. (2013a). Türk Dil Kurumu 9 Mayıs 2013 tarihinde http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.518b3f2e7e8be5.67940488 adresinden erişildi.
- ❑ TDK. (2013b). Türk Dil Kurumu 9 Mayıs 2013 tarihinde http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.518b3f34a3df58.49409007 adresinden erişildi.